

Sămănătorul

Revistă Săptămânală

Director: AUREL C. POPOVICI

SUMARUL :

- I. GHERGHEL. — O călătorie pe «rotile» la frații înstrăinați (urmare și sfârșit).
C. A. GIULESCU. — In amurg (versuri).
D. IONESCU-MOREL. — O femeie (moravuri sociale)
P. FLUERARU. — S'a 'ntors April (versuri).
T. POPOVICI. — Cal galben din soare (poveste) (urmare și sfârșit)
N. RUSSU. — Căntece (versuri).
MIHAIL BURILEANU. — Bebe (schiță).
RAUL CELERASTRA. — Simfonie (versuri).
NASTRATIN ET COMP. — *Revista generală*: «Noua Revistă Română». — «Viața Românească». — «Luceafărul».
CONSTANTIN STAUR. — Vis (versuri)
GOETHE. — Cugetări în proză.
RĂSPUNSURI.

Exemplarul 20 bani

„MINERVA”. — București.

NOUTAȚI LITERARE

APARUTE IN EDITURA INSTITUTULUI DE ARTE
GRAFICE ȘI EDITURA „MINERVA“. B-dul ACADEMIEI,

■ ■ 3. — EDGAR QUINET, 4. — BUCUREȘTI ■ ■

C. NEGRI

VERSURI, PROZA, SCRISORI

CU UN STUDIU ASUPRA VIEȚII ȘI OPERII SALE
de EM. GÂRLEANU

LEI 150

E. PITIȘ

POEZII

LEI 150.

CATON THEODORIAN

Calea Sufletului

NUVELE ȘI SCHIȚE

Ediți de Lux: LEI 3.—

LEI 150.

DE VÂNZARE LA TOATE LIBRĂRIILE

SĂMĂNĂTORUL

REVISTĂ SĂPTĂMĂNALĂ

REDACȚIA ȘI ADMINISTAȚIA

B-dul Academiei, 3,

BUCUREȘTI

ABONAMENTUL ANUAL

În țară 10 lei

În străinătate 12 »

O călătorie pe „rotile“ la frații înstrăinați

Pe lângă chipul locuitorilor mai este demn de amintit și portul lor pitoresc, ce se schimbă după localitate.

În deosebi caracteristic este la bărbați tichia roșă, ce o poartă pe cap, și care variază după sat, în privința găetanelor și canafului negru, cu care e înpodobită. Astfel portul bărbătesc se aseamănă cu cel bosniac-turcesc, pe când al femeilor aduce în unele localități foarte mult cu cel românesc.

Plecând din orașel, am dat pe la telegraf, spre a trimite o telegramă de întâmpinare amicului Dr. Savo la Spalato, unde speram să ajung pe la prânz. În Dalmația limba italiană fiind pretutindeni recunoscută ca limbă oficială alături de cea croată, mă bucuram, că puteam iarăși auzi sunete cunoscute. Dar tenacitatea latină, ce a ocrotit odinioară pe strămoșii locuitorilor de astăzi contra barbarilor, face astăzi zid de apărare și contra reintrării Croaților în minoritatea italiană.

Raporturile etnice între ambele popoare sunt cât se poate de încreditate; și în vreme de sărbătoare se văd patrulând pretutindeni în localitățile dalmatine cu populațiune amestecată jandarmi cu puștile «însulițate». Nu arareori, ei trebuie să intervie, ca să despartă prin împunsături și focuri pe cei ajunși la cuțite din cauze naționale.

Eșind din cuprinsul orașelului, privirea *sau* colindă printre șirurile butucilor de vii, semănate pretutindeni, unde huma pământului acoperea cu un strat peatra a tot stăpânitoare; *sau* rătăcia dejnădăjduită prin ceairul munților înconjurători, ce priviau par'că cu gelozie truda omenească, de veacuri, nu arareori stânjenită pe puhoaele trimise din înălțimile piscurilor.

Să nu-și închipue însă care cumva, că pe munții aceia ar fi traiu pentru locuinți omenești, pășune pentru oi sau capre măcar: cea mai seacă, cea mai curată peatră văroasă lucește înspăimântătoare în văpuia razelor, de par'că ar fi frântură de pe alte tărâmurii. Uneori

zărești cu mirare în cursul drumului până la Spalato, în mijlocul stâncăriei, la un loc așezat, câte un cuib de verdeață, în care stă tupilată câte o cășcioară: și te înfiori, de viața, ce o fi trăind'o oamenii în asemenea sălbăticie.

Lipsa de apă este pe acilea o grijă necurmată; de aceia cisternele țin iarăși locul puțurilor și fântânelor.

Căldura era și astăzi foarte mare, nu mai zic nesuferită: căci în cursul unei călătorii mai îndelungate scoți toată cătimea de umezeală netrebuincioasă din trup, astfel că nu mai asuzi nici un strop, afară doară dacă nu te-a bătut gândul, să inspecțezi toate cârciumele și să guști din toate cisternele, ce le întâlnești în cale.

Astăzi însă, oricum ar fi fost, eram în culmea așteptării și plăcerii. Mereu la orișice deal, ce'l biruiam, îmi ațintiam privirile, scotocind zărilor, doar voi da cu ochii de marea mântuitoare, de prive-liștea, ce trebuia să fie încântătoare, de văile, ce m'ar salută din depărtări albăstrui.

M'apropiam acuma de niște stei colțoși, printe care trebuia să se furișeze calea, spre a coborî clina spre mare.

La stânga se clădea un muncel de mai bine de 1000 de metri, îngăduind totuși locuitorilor la poalele sale cultura anevoioasă a viței și olivelor.

Între muncelul acesta și între steii din dreapta căsca o ruptură văgăunoasă, peste care în naltul cerului vulturi semeți își întindeau falnic aripele, unind, asemenea vedeniilor unor aeroplane mărunte, pe niște straturi așa de elastice, pe un plan de aer numai de ele ascultător, ambele uscături ale mării văzduhului. Admiram măreția acestei câmpenii, care din ce în ce mi se părea mai răpitoare; înălțimele ambelor trupuri de munte creșteau, cu cât mă apropiam de ele, cu totul neașteptat; de par'că s'ar fi învoltat și ele din pământ, spintecând cu vigoare aerul și înfruntând tăriile.

Această creștere nu mi se părea lucru curat, și mă temeam, să nu fi fost eu cumva jertfă unei resfrângerii a razelor de lumină și căldură, ce dau naștere la multe vederii aeroase.

Privind mai cu luare aminte, mi se părea însă, că nu atât munții se ridicau în slavă, cât mai vărtos aerul înfuleca pământul din adâncime.

Ochii mi se pânjineau. Doar nu cumva? Și totuși!

O minune, ziua mare: Totul, ce vedeam în zare, până'n fund în depărtare, nu era cât cer și mare!

Da, marea era apa cea lină, ce n'o distinsesem de văzduhul cu care își amestecase în zarea îndepărtată fața și undele. Și ceea ce mi se părea hău nepătruns de aer, era fața neguroasă a genunei de apă.

Ce pană ar fi atât de măeastră să zugrăviască această covârșitoare, inimă și minte seducătoare, măreață câmpenie a naturei?

Te pierzi în admirarea frumosului; îmbrățișezi totul cu nemărginită dragoste; îți pari și tu ființă din alte sferi, având simț pentru asemenea avânturi Dumnezești: și totuși dulcea melancolie dureroasă ce mi umbrește pururea astfel de câmpenii — știindu-mă numai om ce *trebuie* să mă despart de aceste mândrețe — îmi sapă adânc în inimă amintiri despre asemenea neuitate comori de frumuseță.

În cale o cetățue pe o multe de stâncă, amenințând calea, ce începe să coboare spre *Salona* de odinioară; acel «buen retiro» al împăratului *Dioclețian*, unde se retrăsese reorganizatorul Imperiului, după ce domnise părășia sa de 20 de ani: durându-și un măreț palat, unul din cele mai însemnate clădiri ale anticității. În cuprinsul acestui întins «palatium» se aciuaseră de groaza Avarilor năvălitori pe la anul 640 locuitorii din împrejurimi și astfel se întemeie orașul de astăzi *Spalato*, ce poartă azi cel mai însemnat negoț din Dalmația.

Coasta acestei țări căzând mai pretutindene prăpăstioasă spre mare, și aci șoseaua se desprinde într'o mulțime nenumărată de încovăeturi, ce fac desperarea celui care le urcă, sau desfătarea celui, ce le coboară. Ceeace văd ochii nesăturați, cuprinde un noian din cele mai neînchipuite priveliști. Muntele și marea se întrec a întemeia aci un raiu de frumuseți firești, demne a fi fost alese de un împărat între atâtea alte câmpenii ale unei împărății cât lumea. Cum muntele e încondeiat prin piscurile, văgăunele, văile și păraele sale: prin cadrul de verdeață dela poalele sale; prin căile, ce se furișează în șerpuiți șirete spre culme; și prin ruinele și cetățuele, ce-i încununează vreo creastă: tot astfel și marea se desprinde în golfuri, porturi și subsuori; alcătuește insule, gături și canale; împuiază aceste câmpenii de mare cu mii de luntre, bărci, caice, nave, corăbii și vapoare; aruncă prin valurile și talazurile sale umbre spumoase — și farmecă «sub cer senin, sub aer cald» prin coloritu-i de smarald.

Cine a pogorit vreodată coastele Adriaticei spre Fiume, poate să-și închipue frumusețea priveliștei ce încununează *Spalato*, dinspre culmea dinarică.

Acest port este așezat ca și Constanța pe o peninsulă, al cărei cap e scobit în forma unei cocioarbe. Și ce măndru este a privi, cum albastrul mării înprejmuitoare se desfătează la fața roșcată a caselor și turelor acoperite cu olane, sau la verdele închis al brădetului și pinetului de pe colina «Marian», ce se ardică la capătul unui corn al portului; pe când la celălalt; pe patul îngust, legănat de marea pururea în neastâmpăr, dorm în «Cimiterio» somnul vecinicii leșu-

rile celor ce și-au trăit traiul. Energia cea mai potențată a vieții alăturea de resemnarea sub legile neînlăturabile ale fricei îndumnezeite.

Prea multă frumuseță, prea multă fericire parcă înnează slaba-neființă omenească: de aceea câteva picuri de amărăciune prefac o fericire îngerească mistuitoare într'o fericire simfonică omenească. Ne pripim pe serpentinele netede și întortochiate spre vale, mereu descoperind nouă privilegii de mulțămire sufletească.

Sălbătăcia înfiorătoare a pietrării golașe numai de n'ar deochia mândrele culturi de vie din vale!

În curând ajungem în câmpia *Salonei* de odinioară și de astăzi. Zidării vechi sunt potrivite trebuințelor zilei. Gardurile dintre vii nu sunt gârduri vii, ci-s alcătuite din pietrele, ce acopereau și mai acoperă moina. Încă un colnic și pe la prânz sosim la Spalato, ținta de săptămâni a călătoriei noastre pe rotile.

Un oraș de port, cu o populațiune de vreo 30.000 de locuitori croați și italieni; școli secundare, muzee și bursă.

Pe splaiul mării se află o fântână monumentală măreață. hotelul modern «Bellevue» și cele mai chipeșe clădiri, învăscute de vechile zidării ale palatului lui Dioclențian, în care se disting «Porta aurea» și «Porta ferrea» precum și așa numitul «Mausoleu» al aceluiaș împărat; o clădire superbă romană în formă rotundă, cu coloane de marmoră suprapuse și cu coperișul ca «pălătușul»; una din puținele clădiri antice așa de bine păstrate și încă întrebuințate.

După ce găsi adăpost în falnicul «Hotel Bellevue»: mă scuturaj, spălai și schimbai; ospătai apoi, cum nu se poate mai cu temei: gustai apoi un «dolce farniente» de o oră și jumătate; făcui și o mică preumblare de vreo sută de pași dealungul splaiului; în fine, mă arunca după îndeplinirea tuturor acestor precauțiuni igienice — în brațele dalbe a lui Morfeu, ca să mă desdăuneze pentru câmpenirea poetică, dar, vai, cu totul neprincioasă de astă noapte.

După ce mă sculai, găsi la portar biletul amicului *Dr. Giuseppe Savo*, care mă căutase după telegrama mea pe la toate otelurile, pof-tindu-mă la cină la zece oare seara!

Eșind pe la patru la preumblare, ne întâlnirăm din întâmplare la o cofetărie.

Vă puteți închipui, iubiți cetitori, cum se întâmpinară doi amici, odinioară colegi la universitate, făuritori de visuri, de fericire panlatină, stând pururea în corespondență din timpurile seducătoare ale juniei!

Isprăvind cursul acestei povestiri, rămâne să mai arătăm fărtașilor «rotativului» *plac* al rotilelor, că am îndeplinit această colindă

«rotilând», în cursul a 23 de zile, 16 $\frac{1}{2}$ și făcând în totul mai bine de 1400 kilometri.

Cu părere de rău iau acum rămas bun și dela cetitorii, cari m'au urmat, poate, cu oarecare vârtute, și dela îndeletnicirea, devenită plăcută, a descrierii nepretențioase a acestei călătorii : căci pe deoparte istorisirea celor văzute și întâmplare la întoarcerea cu vaporul și calea ferată ar trece peste cele propuse a le zugrăvi ; iar pe de alta ar fi folositor, de a rupe cu povestirea tocmai, când părea mai frumoasă, spre a face pe cei, cari ar fi ținut să-i preumblu dealungul coastelor încântătoare ale Dalmației — să caute să toarcă ei înșiși din propriul fuor firul neprețuit al unei astfel de călătorii.

Dacă descrierea aceasta, în care s'a căutat să se împletească toate întipăririle și toate cugetările, stârnite prin ele, o fi îndemnând și pe alții a face asemenea preumblări ; dacă cultul pentru graiul neoaș românesc de pretutindenii ar găsi îndurare înaintea celor, cărora partea logică a lexicologiei le întunecă mintea asupra înrudirii cuvintelor cu rostul limbei ; dacă în fine încercarea îndrăzneată — în ochii celor, cari privesc limba românească drept graiul unor păseri cărturare, și nu drept pânea și sarea României — de a crea cuvinte noi din propriul avut, va fi fost încununată măcar câtdecât de reușită ; cel ce a înjghebat această scriptură, se va simți îndeajuns răsplătit pentru țipetele cobitoare ale unei bufnițe literare.

(Sfârșit).

DR. ILIE GHERGHEL.

IN AMURG

*Stau la pārleaz,
Apune 'n rariști soarele —
Și peste văi privesc în zări
Cum cade-amurgul pe cărări
Înbujorând răzoarele.*

*Părae curg,
Pe sub arini ducându-se —
Și 'n vălurele murmurând,
Se duc fără de nici-un gând,
În văi adânci zbatându-se.*

*Se-aud tălângi,
Dând viață depărtărilor —
O doină rătăcește 'n văi,
Pierzându-se pe alte căi
În nesfârșitul zărilor.*

*Se sting chemări
În zborul călătoarelor —
Și când făclii s'aprind pe cer
Atâtea inmuri mândre pier
În lumea cântătoarelor!...*

*Trec mândre 'n sat,
Pe drumul larg pierzându-se ;
Și luna trece pe sub nori
Ca o domniță printre flori
Spre alte lumi ducându-se...*

*Vin umbre 'n șir,
Pe sub grădini chemându-mă
Și toată noaptea stau prin crâng,
Și dorm în fân — Ca un nătâng
Pe brațe moi visându-mă!*

C. A. GIULESCU.

O F E M E E

Printre cunoscuții pictorului Dinu Negri, pe cari îi chemase la dânsul cu câteva zile mai înainte ca să-și deschidă expoziția anuală de tablouri, eram și eu. Vroia să știe părerile unui cerc de prieteni — câțiva pictori, vreo doi literați, un sculptor, unul din cei mai de seamă — asupra pânzelor sale, și să vorbească cu ei de prețul lor, de numirile din program, și în sfârșit de felul cum au să fie vândute în expoziție.

În atelierul lui era o adevărată zi de sărbătoare. Vorbele de laudă și glumele nu se mai sfârșiau.

— Iacă pânza cea mai frumoasă — zise sculptorul, luând un tablou și ținându-l puțin în lumină.

Toți ne apropiarăm.

Era un interior; o femeie la un colț al mesei, cu privirea ochilor ei albaștri și umezi. În față avea un roman deschis la pagina din urmă; pe masă numai flori și lângă ea un scaun, care parcă aștepta pe cineva. Razele unui apus de soare pătrundeau prin fereastră...

— Și cum se cheamă? — îl întrebă cu toții.

— «Sfârșitul unui roman».

— Al cui roman? — spusei eu în șoaptă, pe când ceilalți se uitau mai aproape la tablou...

— După ce-or pleca — ai să afli. și apoi numai decât întrebă cu glas tare:

— Ei cum vi se pare?

— Statul, statul o să ți-l cumpere din întâia zi, spuseră cu toții — și începură să bată din palme.

Și-apoi plecară cu toții odată cu ultimele raze de lumină ale zilei, după ce mai lăsară scrum de țigări prin colțurile atelierului.

Negri, după ce închise ușa în urma lor, se apropie de tablou, cu o pensulă, mai rândui câteva fire din părul femeii, și-mi spuse:

— Pe femeia asta, am iubit-o... Ascultă și tu povestea... Era din lumea mare. Crede-mă... Cu toate astea am cunoscut-o, cum cunoști pe orice femeie. Doamne, și ce moravuri!... La început nu știam nici cine e, și cum o cheamă. Ne scriam. Hm! Ce de povești!...

Numai după felul hârtiei scrisorilor, socotiam atunci cât de sus era ea față de mine.

Și dorința de a afla cine este mă muncea mai mult ca gândul să mă întâlnesc cu ea și s'o îmbrățișez. Într'una din scrisori am rugat-o să-mi spună cine e, dacă e măritată, numele, să știu de cine să mă feresc...

Mi-a răspuns că în ziua când voi afla ceeace doresc, totul se va sfârși între noi.

Inchiriasem o odaie, aproape de șosea. Acolo ne întâlneam mai în fiecare zi. Venea fără să se sfiască...

Și atunci când înduioșările ne cuprindeau sufletele, o întrebam :

— Cum te cheamă ?

— De ce vrei să știi? — răspundea ea tremurând.

— Ca să știu cum să-ți zic.

— Zi-mi cum vrei.

— Cum vreau ?

— Da.

— Lia ?

— Da, da... mi-a spus râzând.

Și-i plăcea când o numeam așa.

Când s'a 'mprimăvărat, a vrut să-mi pozeze... Inșă a trebuit să-i făgăduesc că n'am să-i duc pânza la nici o expoziție...

Ei bine — două tablouri a trebuit să le arunc în foc, fiindcă femeea pe care o făceam era mai frumoasă decât ea,.. așa spunea Lia.

Înșă nu erau decât tot ochii ei mari și umezi, cu privirea caldă... dar așa era ea grozav de ciudată.

In sfârșit, pânza asta a treia, i-a plăcut...

Întâmplător, după câțva timp, cu toate că nu țin de fel la lucrurile astea, primesc invitația unui senator, la o serbare artistică dată în casa lui... Era vorba să se expună tablouri, sculpturi, lucruri de mână, și ce s'o scoate din vânzare, să se facă un fond pentru ca să se ridice o statuie, nu știu cărui poet...

Și m'am dus...

In lumea de acolo zării și pe Lia... Gândindu-mă la ciudățeniile ei — am vrut și mă fac nevăzut... Ea însă, într'o clipă fu lângă mine, împreună cu stăpâna casei.

Părea veselă că mă întâlnește și inceptu să-mi vorbească de pictură, poezie...

Sotia senatorului își ceru voie și se îndepărtă...

Lia îmi luă brațul și plecă trăgându-mă după ea...

— Unde mergem ?

— Vino, vino, zise stăruitor.

Și-apoi după puțin, cercetând, cu ochii ei vioi, prin sală :

— De ce ai venit aici... Știi ce o să se întâmple ?

— Nu știam că pot să te întâlnesc...

— Da? întrebă ea zâmbitor.

— Lasă-mă să plec.

— E târziu.

Apropiindu-ne de un grup de bărbați îmi zise cu vorba întretăiată :

— Am să-ți fac cunoștință cu bărbatul meu...

Atunci par'că mi se făcu negru înaintea ochilor.

— Și pentru că ai să afli cine sunt, și a cui sunt, de-acum între noi totul s'a sfârșit, după care vorbe, îngălbeni puțin și-și mușcă buza.

Ajungând în fața acelor domni, îmi numi pe unul dintre ei :

— Domnul doctor... Soțul meu.

— Domnul pictor... (și abia șopti numele meu și al bărbatului ei, că n'am auzit nimic).

Apoi plecă de lângă noi...

Și vezi, dragul meu, femeea asta a doua zi n'a mai venit la căsuța noastră, n'a vrut să se mai coboare din înălțimea palatelor ei, în chilioara dragostii noastre.

Nu-i așa, acum știam cine este ea în lumea noastră, și deci nu vrea să'și mai mânjească numele.

— Fie, dar acuma e vorba, ce fac cu pânza?

— Anume?

— S'o duc la expoziție, sau nu?

— Să n'o duci.

— De ce?

— I-ai promis... Fii și tu din lumea mare, și ține-te, ca și ea, de cuvânt..., și Negri începu să râză.

— Și ce să fac cu ea?

— S'o păstrezi..

— A!... da, zise pictorul... Știu ce o să fac, și desfăcând-o din ramă, o făcu mototol și o aruncă în foc... Să nu mai fie nici o amintire, scumpul meu.

* * *

După câteva luni, la alergările de cai, am cunoscut și eu pe femeea asta. Nu tocmai înaltă, cu ochii mari, albaștrii, privirea umedă, și foarte ciudată...

Eram lângă ea, sus pe tribune, și m'a rugat să-i împrumut programul curselor.

Și-apoi după câteva clipe, începusem să vorbesc cu ea despre sentimente, — despre iubire, făceam filosofia dragostei... (ce puteam vorbi mai de seamă cu o asemenea femeie).

După vreun ceas de vorbă am rugat-o să ne scoborim, și să mă prezinte și pe mine acelora cu care venise la curse.

— De ce? îmi zise ea.

— Poate v'a căutat, și acum văzându-vă cu mine...

— Nu-i nimic — adăogă ea — privindu-mă drept în față, ca și cum ar fi vrut să-mi afle gândul.

— Cu toate astea, doamnă, cred că ar fi mai bine să mă prezentați... scăpați d-v. de bănueli.

— Bănueli? A!... nu.. nu... Și apoi d-tale nu-ți va folosi la nimic. Știi teoria mea de adineauri: «necunoscuții se pot»...

— Eu însă, nu mă împac cu ea... îi spusei scurt și'n acea clipă mă gândeam la prietenul meu care o perduse din ziua când a aflat cine este... Imi venea să-i spun ceva, pentru a i-l aminti, însă m'am stăpânit...

— Socot — și nu cunoști pe nimeni dintre ai mei, după cum nici eu pe nimeni dintre ai d-tale... Ce zici?

Eu îi făcui semn cu privirea cu «nu» — și începui să scobor treptele scării... Ajungând jos, o luă spre grajduri...

— Doamnă, îi spusei, oprindu-mă, dacă nu mă înșel, soțul d-voastră im
preună cu domnul Senator... sunt în loja din față...

Ea se roși... se opri și-mi spuse...

— Nu-s.

— Cu toate acestea... încercai eu să zic...

— Altădată să primești ceea ce ți se dă, fără să întrebi de unde vine —
și dacă poate ai aflat, să te faci că nu știi nimic...

Și plecă de lângă mine lăsând să-i târâe prin praf rochia-i scumpă de mă-
tase și se apropie de un jokeu, care atunci încălecase pe «favoritul alergă-
rilor» și începu să vorbească cu el în englezește.

D. IONESCU-MOREL.

S'A'NTORS APRIL

*Purtat pe-aripi de rândunele
S'a'ntors April cu soare cald,
Și ca un strop curat de roua
Straluce bolta de smarald.*

*Cu suflul cald al adierei
Pluiesc mireisme de iacint,
Și'n clarul apelor din vale
Duiocese salcile s'alint.*

*De-alungu-aleelor pădurii
S'așin șiraguri dragi de flori
Și din frunziș s'aud, ca'n basme
Chemări dulci de privighetori.*

*Și cum apare seara luna,
Visând, prin rariștea de lei,
Pornesc îndrăgostiți... Nu-i nimeni
Mai fericit de cum sunt ei.*

*Iar când pornește, lin, cavatul
Să-și poarte dorul lui prin crâng,
Tot gându-mi sboară către tine
Și nu știu, dragă, de ce plâng!*

P. FLUERARU.

CAL GALBEN DIN SOARE

— POVEȘTE —

(Umare)

După ce Șerbănică îl cetlui bine pe Cal galben din soare, pleacă la țarmurile mării. Aici — după povața calului — Șerbănică făcu o groapă în pământ, cât încăpeau numai bine amândoi; apoi el intră înăuntru, iar *Cal galben din soare* rămase de-asupra de necheză odată de clocotiră văile și vui marea, după care își dădu și el drumul în groapă.

La nechezatul lui, eși din mare armăsarul epelor și o luă la fugă, de-i scăpărau picioarele, peste dealuri și peste văi, cutrierând pământul, ca să-l găsească, dar de geaba i-a fost!..

După o bucată de vreme de fugă zadarnică, făcu *tustiū* în apa mării de săriră stropii până în groapa în care se ascuseseră dânșii.

Dar n'apucă armăsarul să ajungă bine în fundul mării, și *Cal galben din soare* eși iar din groapă și necheză încă odată de se clătinară dealurile și codrii; după care făcu huștiuluc în groapă.

Armăsarul epelor din smârcurile mării eși mai furios decât întâia oară și punându-se pe fugă năprasnică de credeai că se nărue pământul, cum arunca brazde de pământ cu copitele-i țintuite cu potcoave de argint, otrocoli iarăși pământul în lungiș și-n curmeziș... dar pace... să găsească pe îndrăsnețul, care nechezase... și trebui să se întoarcă ostenit și asudat de era numai *clăbuci* și să se afunde iar în fundul mării.

Pentru a treia oară, când Cal galben din soare eși să necheze iarăși, spuse lui Șerbănică, să stee gata cu căpăstrul lui în mână, ci când îl va striga, să vie să-l pună în capul armăsarului.

Și așa când necheză din nou dânșul nu se mai ascuse în groapă, ci rămase pe mal, unde se luă la luptă cu armăsarul. Cum se văzură față în față se izbiră unul în altul și începură a se bate cu copitele și a se mușca cu gura. Armăsarul — deși era mai puternic decât Cal galben din soare, — fiind vlăguit de fugile ce le trăsese mai înainte — nu se mai putea măsura în puteri cu dânșul. Când Cal galben din soare apuca cu gura din armăsar, rămănea cu halca de carne în gură; iar când armăsarul apuca din *Cal galben din soare*, și încheșta gura în smola și pieile de bivoli, care-i apărau trupul.

Și s'au luptat ei așa multă vreme, căci oricât era de ostenit armăsarul, totuși nu se da cu una, cu două... cu toate că trupu-i era tot un sânge și o rană.

Când soarele se legăna în răscrucile cerului, și lupta se sfârși. Armăsarul cu toată împotrivirea se istovise de tot; de abia-l mai țineau picioarele; iar Șerbănică la chemarea lui Cal galben din soare îi aruncase căpăstrul în cap.

Apoi încălecând pe Cal galben de soare, plecară la drum, după ce amândoi caii nechezară de se cutremură văzduhul și se clătină apa mării... de să dea peste maluri...

La nechezatul cailor epele din smârcurile mării eșiră afară și o luară la fugă *nechezând* și *mihoiind* după harmăsar.

În vremea asta Cal galben din soare îndemna pe Șerbănică:

— Stăpâne, dă odată cu biciu în mine și de 2 ori într'insul... mai încolo... dă 2 bice în mine și 4 într'insul... Și tot așa până acasă.

Când ajunseră la palatul împăratului, se umplu toată ograda cu herghelia.

Zâna veni în ogradă și mângăie pe epe, cari stăteau cu gâturile întinse spre dânsa, ca spre o stăpână, ce le era.

Toate bune până acum; dar trebuiau mulse... Ei! acu i-acu... cine să se poată apropia de dânsule să le mulgă... că erau niște afurisite de epe rele de mânia focului, că numai cât te-apropiai de ele și sforăiau, săreau și asvârleau cu picioarele... dar să mai pui mâna pe ele!...

Păcatul căzu tot pe Șerbănică. A doua zi, trebuind ca epele să fie mulse, se rugă toată noaptea lui Dumnezeu, ca să-l aibă în sfânta paza sa și de aici încolo; iar Dumnezeu i-a ascultat și de astă dată ruga și a dat o ploaie mare de ședeau epele — a doua zi — până la glezne în apă; iar Cal galben din soare și cu harmăsarul epelor, cu care se prinsese frați de cruce, suflară cu *narea cea de ger* și deodată apa îngheță de rămaseră epele cu picioarele prinse în ghiață.

În chipul acesta, Șerbănică se apropie și le mulse pe toate până la una, fără să-i pese că va păți ceva.

După aceea pregăti scaldătoarea. Când colc nici Împăratul nici Zâna nu voiau să intre întâi în fereceu și chemară tot pe Șerbănică s'o facă și pe asta. Dânsul aduse amândoi caii și-i legă lângă scaldătoare; atunci armăsarul epelor suflă cu *narea cea de foc* și laptele începu să clocotească, iar Cal galben din soare suflă cu *narea cea de ger* de astâmpără clocotul, potrivit scaldătoarea, cum era mai bună. Și așa Șerbănică se feredui.

După dânsul intră Zâna; iar caii potriviră tot bine scaldătoarea; și în sfârșit la urma toată intră și Împăratul.

Ce să vedeți d-v. când a intrat Împăratul!.. Odată amândoi caii suflară cu *nările de foc*, de clocoti laptele așa de tare, că toate ciolănelele Împăratului săriră în podelele odăii.

Zâna și cu Serbănică văzându-se astfel scăpați de Impăratul, se imarățișară și se sărutară... iar după ce făcură baș împreună se cununară și făcură o nuntă de s'a dus pomina 9 mări și 9 țări. Și la nunta lor au fost pofiiți toți stăpânitorii lumii, cu împăratul păsărilor în cap, de pe urma căruia i se trăgea fericirea, în care se găsea.

Poporul, văzând în pierderea împăratului pedeapsa lui Dumnezeu, aleseră cu toții într'un glas în locu-i pe Șerbănică, care a împărățit cu cinste, blândețe, dreptate și bunătate multă vreme peste acea țară; și mult bine a făcut ei pentru popor după sfaturile lui *Cal galben din soare*, pe care-l avea și acum de sfătuitor; nu numai c'a lărgit hotarele împărăției, dar D-zeu, pentru dreapta lui credință, revărsă harul său și toate bunurile asupra acelei împărății... încât trăia lumea de sub ascultarea lui în pace, bucurie și belșug, drept ca în sânul lui Dumnezeu.

Și-a adus și pe părinții săi, cari mult s'au bucurat de înălțarea lui Șerbănică — la care ajunsese tot prin muncă, ascultare și înțelepciune — cum i-a și zis tatăl său, când l'a văzut... și pe cari i-a ținut la dânsul până s'au săvârșit din viață.

Ș'or fi împărățind și-acu dac'or fi mai trăind, că nu mi-a spus moșul, care a trecut pe la noi prin sat c'un sac de povești de vânzare și de la care am cumpărat și eu pe asta... și pe care v'o dau și eu d-v., încât am cumpărat'o să nu vă fie cu bănat!..

Și, mă suii pe-o roată și vă spusei o minciună toată.

(Auzită dela tată-meu Costin Popovici,
acum 20 ani în urmă).

T. POPOVICI.
Zorleni-Tutova.

CÂNTECE

I.

*Un trandafir s'a veștejit de eri
În grădinița cea de lângă casă;
Petalele-i se sting îngălbenite,
Și spre pământ — pierdute — 'ncet
/se lasă...*

*...Iubirea neuitatei primăveri,
Că roza veștejită în grădină —
S'a stins în două inimi ostenite,
Punând avânturilor dragi, surdină...*

II.

*Parfumate flori de tei
Risipiți vă pe-alei.
Fe alele umbrite
Și de draga părăsite...;*

*Vale tu rămâi pustie...
Mândra mea n'o să mai vie,
Și de-i și cât de'ntristată —
Tot o inimă uitată,*

*Pribegi-va pe supt tei,
Pe pustiile alei.*

N. Russu

„BEBÈ”

— SCHIȚĂ —

Nina Arbore fu obiectul nostru de distracție în seara aceea. Tot timpul cât ne sorbiserăm ceaiurile nu-i mai tăcuse gura. Se căznea din toate puterile să ne încredințeze că capitalistul burghez asuprește și ia dreptul dela viață bietului muncitor, și se miră foarte mult cum de noi nu'nțelegem că «socialismul va fi religia de mâne.»

Un ceai cu rom, era de-o sută de ori mai de preferat unei citații din *Karl Marx*, și oricine poate pricepe cât de indiferenți ne lăsau aceste citații cât timp paharele erau încă pline.

Când Nina Arbore se'nflăcăruse mai mult, poate față de nepăsarea noastră, sau, pentru că crezuse că-i aproape să ne convingă, noi ne ni-tarăm unul la altul, și, instinctiv, un hohot de râs izbucni din piepturile tuturor.

Nu pot uita mutra caraghioasă ce-a făcut-o mica noastră socialistă, și veselia a fost de nespus, când ochii i se umplură de lacrimi, și fugi în-necată de sughițurile unui plâns nervos, ce nu-l putea stăpâni. Ii sta cu mult mai bine acestei fetițe, de șaptesprezece ani, plângând, decât propovăduind niște teorii pe care nu le'nțelegea. Și Nina dete mult de lucru profesorului de filosofie Vicol, care-și luase sarcina s'o împace.

— Mă cunoașteți. d-lor destul de bine — ne zise profesorul Vicol luându-și locul — și nu mă îndoiesc, că nu există unul singur printre cei de față, în ochii căruia să trec de om puțin serios.

Scena petrecută acum, cu mica noastră Nina, mi-a amintit o ființă, o ființă iubită, și-a cărei amintire mă'ntristează, cu atât mai mult, cu cât ea nu mai există acum.

— Ascultă dascăle — zise gazda noastră — te-ai apucat să ne istorisești o poveste tristă, și ne vei strica toată veselia, pe care Nina reușise să ne-o procure.

— Nu, fiți siguri că povestea sărmanei *Bebè*, pe d-voastră n'are să vă facă să plângeți; cel mult dacă pe mine va avea darul să mă întristeze puțin.

Bebè, era sora mai mică a frumoasei d-șoare Marilen și amândouă singurele fete ale văduvei fostului căpitan Dobjanski. Adevăratul nume al surorii d-șoarei Marilen era Lenuța, eu nu i-am zis însă niciodată decât *Bebè*, ceiace însemnează «Copil de țată.»

Era o fetiță între 16 și 17 ani, c'o fire ciudată, și pentru că s'apucase să-mi vorbească despre lucruri nepotrivite cu vârsta ei, îi spuseiu de cum o cunoscuia «*Bebè*».

Cuvântul acesta o supără grozav, și faptul că nu-i luam în seamă cele ce spunea, o îndignă atât de rău, încât după câteva îndrăznețe răspunsuri, pe care nu se sfii de loc să mi le dea, m'am despărțit de dânsa în credințat că-i o fată răutăcioasă.

Biata Bebe! — mă înșelasem grozav în privința firii ei. Era o fată cât nu se mai poate de bună.

Trecuseră câteva luni de când ne cunoscusem, în care timp vorbisem foarte puțin cu dânsa.

— Bebe — îi ziseiu eu într'o zi — tu știi franțuzește, am să-ți aduc cărți de citit.

— Istorioare? — mă întrebă ea.

— Nu, cred că d-ta trebuie să citești acum novele, poezii și chiar romane.

— Copiii nu citesc astfel de lucruri.

Ea mi răspunsese apăsât și cu înțeles. Rămăsei oarecum uimit, Bebe nu era nicidecum muițumită c'o numeam astfel, totuși nu mă lăsase o singură dată să'nțeleg aceasta. Mă ferii de a-i mai spune așa, și-i vorbii în urmă foarte serios. Dar mă surprinse faptul, căci cum începusem eu să-i vorbesc serios, ea se purta cu mine ca un copil; ba adesea mă supăra cu zburdălniciile ei. Mi se spunea totuși că'n lipsa mea era cu totul altfel: extrem de serioasă.

Adesea râdea, râdea atât de mult, încât îmi era frică să nu leșine, umbla de colo-colo, ori apuca câte-un mățan de urechi, îl azvârlea în sus și după ce râdea cu lacrimi, da fuga în camera ei de unde nu mai eșia până ce plecam eu.

Odată, ducându-mă să văd pe surorile Dobjanski, d-ra Marilen, îmi eși înainte, mă luă de mână și-mi spuse:

— Vii tocmai la timp, stimate domnule. Am descoperit ceva și trebuie să profităm de lipsa de-acasă a surorii mele, Bebe cum îi zici d-ta, ca să-ți pot arăta aceasta. Lipsa drăguței Bebe nu mă multămi cătuși de puțin, ba poate mă întristase, dar nu băgaiu de seamă aceasta, fiind luat cu zorul de Marilen, care era nerăbdătoare să-mi arate descoperirea ce făcuse, și care mă va face să rād mult, zicea ea.

Ajungând în casă, scoase dintr'un sertar un carnet și dându-mi-l îmi spuse:

— Aici sunt însemnate, zi cu zi, impresiile surorii mele. Ai să te miri de ce-i trece prin minte acestui precoce copil.

Nu numai că m'a mirat, dar am rămas incremenit în fața acestor note atât de serioase, ale aceleia pe care eu în rās o numeam Bebe.

Ce observație fină, cât de simplu și cu câtă dibăcie schiță tipurile care zilnic i se perindau pe dinnaintea ochilor!

Pe una din aceste pagini, găsii însemnat și numele meu.

— Te rog, până aici ai voe să citești.

— Dar aceste rânduri mă privesc pe mine și ca atare...

— Și ca atare nu trebuie să le citești.

— Dar sunt curios.

— N'ai de ce. Tot ce-ți pot spune e că nu ești judecat de loc aspru de Bebe a d-tale.

Nu știu pentru ce, dar cuvintele spuse în urmă «nu ești judecat de loc aspru de Bebe a d-tale» mă mișcară, mă făcură mulțumit, și mă pregăteam

să cer a doua oară de-a mi se da voie să citesc și acele pagini, când intră pe ușe... cine credeți? Bebé.

Rămase în mijlocul casei ca aiurită. cu obrajii albi ca de ceară, îmbrăcată într'un șorț negru, pe cap c'o pălărie cu mărginile largi, și la gât c'o fundă mare de mătăasă neagră.

M'au speriat privirile ei. Marilen și cu mine ne uitam unul la altul fără să spunem un singur cuvânt, și mă prind c'am fi rămas nemișcați ceasuri întregi, dacă Bebé nu eșea afară.

Puserăm carnetul de unde'l luasem și eșirăm după dânsa.

Câteva zile în urmă am întâlnit pe Bebé. Nu mi-a spus un singur cuvânt care să-mi amintească cel puțin de nesocotința mea și a Marilenei.

Privirile ei însă mă nelinișteau, ba adesea mă scoteau din sărite. Vedeam bine că mă nesocotea. Erau unele momente când îmi venea să-i cad în genunchi, să-i cer ertare, dar erau altele când mă supăram grozav.

Fugeam de aceste priviri, însă ele mă urmăreau pretutindeni, atât de bine mi se întipărise în minte.

Bebé era foarte nerăbdătoare cu mine, glumele mele n'o mai supărau de loc, ori ce aș fi spus rămânea nepăsătoare, și când îmi vorbea câte odată, avea atâta bunătate în glas, în cât îmi venea să-i strig: de ce nu mă urăști? hai urăște-mă că ai tot dreptul... Dar înțelegea destul de bine chinul meu sufletesc și mă privea tot mai îngăduitor și mai dulce.

Nu observasem câtuși de puțin că pe fie care zi ce trecea, Bebé devenea tot mai melancolică, mai nervoasă, căci o supăra fie ce lucru și o tuse ușoară o neliniștea și o slăbea grozav.

— Ascultă Bebé, o întrebai într'o seară, mi se pare mie, sau tu ai mai slăbit.

— Da, îmi răspunse ea și parcă voind să arate și cauza din care slăbise, tuși ușor.

Ochii îi deveneau tot mai scânteetori, obrajii mai albi, pielea mai fină și mâinile mai delicate.

Găseam acum pe Bebé tot mai abătută și mai serioasă... de câte ori veneam s'o văd.

Doamne! niște friguri au mântuit'o în două săptămâni numai.

S'o fi văzut în ultimul timp, să făcuse mică de tot, în cât nu-i ai fi dat mai mult de 10 ani.

Oh! și nu e nimic mai dureros de cât să vezi o figură de copil, palidă, și pe care s'a întipărit o seriozitate ce'ți pare veșnică.

Nu, copiii nu trebuesc să fie serioși, vor avea ei destule greutăți și necazuri când vor fi mari, cari să le șteargă zâmbetul de pe buze.

Mâinile îi erau descărnate, ceea ce le făcea să pară lungi, lungi de tot, umerii obrajilor mai pronunțați și pătați cu roșu, buzele arse de boală.

Mi-era frică s'o mai văd. Înțelesesem foarte bine că suferă de-e boală care nu iartă.

Dragii mei prieteni, sunt un om serios, și nici unul dintre d-voastră

nu cred să vă îndoiiți de lucrul acesta, ne spuse din nou profesorul de filozofie Vicol, cu lacrimile în ochi de data asta.

La urma urmei credeți ce-oți vrea, eu am iubit-o pe Bebé. De abia în ziua când sârmana fată și-a dat sufletul m'am putut pricepe eu pe mine, și vă mărturisesc c'o iubeam de mult dar fără să-mi dau seama. Mă pricepeți voi? Știți, eu sunt un om serios și nimeni dintre cei de față...

— Știm d-le Vicol, ești un om serios, dar spune-ne înainte ce s'a mai întâmplat cu Bebé, întrebă gazda cu nerăbdare.

— Bebé a murit, și'n momentul când și-a dat sufletul, mi-a strâns mâna cu mânuțele ei moarte, și din ochi mi-a spus că mă iartă că nu i-am înțeles firea și că mă iubește.

Ce proști suntem noi doctorii aceștia ai boalelor sufletești! Nu cunoaștem nimic, pentru că prea voim să cunoaștem multe.

Dar Bebé a avut și-o fire ciudată, ce-i drept.

Și după impresiile notate de ea în carnetul pe care'l păstrez și azi, la sfârșitul fie-cărei pagini nu roșea de cât un singur lucru, veșnic se plângea că nu-i înțeleasă de lumea în mijlocul căreia trăește.

Ce d-ta, d-ta plângi, Nina Arbore? iartă-mă dacă adineori te-am su-părat cu râsul meu.

MIHAIL BURILEANU.

S I M F O N I E

E ceasul trist, e ceasul cel de moarte...

E clipa cea din urmă...

Pădurea'n aiurare, rămâne rece, mută,

Privind cum cade frunza

Cuprinsă de paloarea apusului de toamnă...

Și-i liniște, și-i pace...

Nici freamăt nu se-aude,

Nici foșnet nu pornește...

Doar murmurul de apă, prelude'ncet, duios

Iar noaptea își întinde lințoliul de'ntuneric.

Și'n el cuprinde'ntreaga pădure adormită...

E liniște și pace...

.

Din liniște pornește în șoapte-atrăgătoare

Un murmur de pârâu...

Un freamăt și un susur de frunze se-aude

Și'ncet-încet, furtuna
 Se naște, se ivește
 Și durdue și tună și fulgeră, troznește,
 Și zmulge rămurele ș'aruncă'n vârtej frunza
 Și mulți copaci doboară...
 Ce larmă e'n pădure! Ce vuet și ce zgomot!
 Ce vrajă, ce'ntunerice prevestitor de moarte...

.

Dar iată, hăt departe,
 Din gol se luminează...
 Și'ncet-încet pădurea tresaltă iar la viață
 Iar liniște, iar pace
 Și sus în vârf de ramuri
 În taină-și drege glasul, o pasăre măiastră,
 Pornește-apoi să cânte...
 Și jale, veselie, se-amestec între ele în ritm ondulator,
 Și'n triluri tot mai repezi, mai triste, mai sonore,
 Pierdute'n adierea ușorilor zefiri,
 Iși cântă : dorul, viața,
 O pasăre
 Și moare cu zorile sosite...

RAOUL CELERASTRA.

REVISTA REVISTELOR

Noua Revistă Română. În Nr. 14 d. Rădulescu-Motru polemizează cu d. Stere în privința poporanismului politic și a democrației conservatoare. Dacă nu constatăm mare lucru în această discuție, ne bucură argumentația științifică care înseamnă ceva. D. Antoniade publică frumoase traduceri din Carlyle. D. Stamatiade traduce din Baudelaire. Literatura ce-o oferă cititorilor săi e, în general, cea străină, «Noua-Revistă-Română» nepu-tându-și apropia până acum pe nici unul din scriitorii noștri.

*

Viața Românească, «poporanista» dela Iași ne a sosit pe căldurile acestea tropicale cu un asurzitor sgomot de ceartă. În No. 6 toată lumea polemizează la V. R. Constatăm cu părere de rău că nivelul moral al «Vieții Românești» a scăzut. Când cineva te insultă, îi întorci spatele și-l eviți. Când d. Sanielevici a insultat pe d. Sadoveanu și Ibrăileanu, și mai ales pe d. Ibrăileanu, tratându-l cu cele mai puțin grațioase epitete, o cola-

borare sub cupola V. R. a acestui domn are o semnificație foarte caracteristică. E o pată mai roșie decât literile roșii în care sunt imprimare cuvintele «Viața Românească» pe coperta revistei. Asociația acestuia la munca d-lor Iosif, Anghel, Sadoveanu, Sandu, Brătescu-Voinești, Goga, Agârbiceanu, cari au ridicat, *singurii*, revista are o aparență parazitată. Căci nu poate nega d. Stere că fără acești colaboratori, «Viața Românească» *murea* literalmente în șase luni de la apariție. Astăzi, când acești scriitori apreciați de public, fiecare cu contingentul lui de cititori contribuie la sporirea fondurilor «Vieții Românești» e o... indelicatete să li se dea un colaborator ca d. Sanielevici. Nu-i facem o acuzare d-lui Sanielevici pentru origina lui, care ni-e indiferentă. Ceea ce nu ne poate fi indiferent însă este modul cum scrie dânsul și vederile ce le are. Asupra acestor două puncte stă la îndemâna oricui polemica Ibrăileanu-Sanielevici din «Curentul Nou». Publicul va găsi acolo destule explicații și va rămâne surprins de azilul atât de ospitalier dela «Viața Românească».

Restul revistei cuprinde: D. Pătrășcanu și-a depus raportul unei inspecții, în fruntea revistei; după cum altă-dată a raportat ce-a pățit la o audiență. În orice caz e rău că se divulgă rapoartele inspecțiilor. Soarta lor e să rămâe la dosar. D. Sp. Popescu semnaleză o rătăcire la Stoborâni. D. Kernbach, în calitate de prefect, e cel mai indicat să ia măsuri. Noroc de caleidoscopul lui A. Mirea, această ființă tristă care ne face să râdem cu atâta poftă, chiar acum «când este o căldură de patru zeci și două de spirțuri mari la umbră».

*

Luceafărul. No. 14 și 15 ne aduce știrea că d. O. Goga s'a retras de la Luceafărul, «la care am figurat (sic) în calitate de coproprietar, membru în comitetul de redacție și colaborator». Știrea aceasta nu ne-a impresionat în chip deosebit, intru cât d. Goga s'a îndepărtat cam de mult de «Luceafăr».

NASTRATIN ET COMP.

V I S

Atunci era o noapte dulce, atât de dulce și de clară
 Cum nu-i decât în țări senine, și cu eternă primăvară.
 Era par'că o altă lume, de visuri și de feerie
 Lumi ce trăesc numai o clipă, și totuși veșnic te îmbie...
 Eu mă visam în luminișul, unei păduri, nețărmută,
 Privind din umbra fermecată, în apa rece liniștită;
 Și cum priveam eu, în adâncu-i, se oglindeau atâtea stele,
 Și luna albă, argintată, și pomi și țărmurile acele...
 Ce noapte calmă și senină, abia numai câte-odată

Călătorea șoptind zefirul, prin lunca deasă'ntunecată!
 Atuncea tremura tot lacul, și'ntreaga lume de portrete
 Juca în apa încrețită și'n ondulările-i discrete...
 Iar când tăcea apoi zefirul, sosit furiș din depărtare
 Se liniști din nou și lacul, și svonul frunzelor ușoare.

An. stat privind o noapte'ntreagă, argintul oglindit în ape
 Și'n singuratica pădure, nu mai era nimeni pe-aproape.
 Târziu de tot din apa clară, mi-ai răsărit tu înaintea,
 Și-atât m'ai ispitit iubito, că tot mereu te am în minte !...
 Te-ai ridicat ca și o nimfă, mai albă și imaculată
 Chiar decât statuia Venerei, în albă marmură sculptată.
 Ș'atât m'ai ispitit iubito, cu păru-ți revărsat și moale
 Și cu întreaga frumuseță, de forme-artistice și goale,
 Că nici n'am îndrăznit o clipă, să-ți tulbur liniștea divină,
 Și nici nu te-am atins de frică...

Atunci mi-ai dat întâia oară, tu o fecioară ideală
 Ca să admir tot ce natura, a dat femeii care'nșală.
 Dar visele cu-a lor icoane, trăesc puțin ca și o roză,
 Ca roza ce-o purtai în mână,
 Tu te-ai topit apoi ca fumul, și te-ai pierdut așa... ușoară...
 Iar eu m'am deșteptat, departe de țări cu eternă-primăvară.

CONSTANTIN STAUR.

GOETHE

CUGETĂRI ÎN PROZA

Când greșesc poate oricine băga de seamă ; nu însă și când mint.

*

Este oare așa de săracă în taine lumea noastră, încât să putem avea dreptul de a preface în ghicitori până și cele mai lămurite fapte ?

*

Mai totdeauna când omul cugetă asupra firei lui trupești sau morale, trebuie să-și descopere vre-o boală.

*

Toți potrivnicii unei cauze luminoase par că lovesc în jeric ; scânteile improașcă în jurul focului și astfel aprind chiar acolo, unde n'ar fi putut ajunge altminterlea.

*

Morarul își închipue că nu crește grăul pe câmp, decât pentru ca piua lui să poată merge.

Fericit este omul, care poate aduce în legătură sfârșitul cu începutul vieții sale.

*

O stare de lucruri, pe' urma căreia înduri zilnic noi supărări, nu este cea firească.

*

Cel mai neînsemnat firicel de păr își aruncă umbra.

*

Mulți oameni lovesc la întâmplare cu ciocanul în părete, închipuindu-și că la fiecare dată au nemerit pironul în cap.

*

Tainele nu sunt neapărat minuni.

*

Cunoștințele de multă vreme dobândite se îngroapă iarăși în uitare pe încetul : câtă muncă i-a trebuit lui Tycho-Brahe să dovedească legile mișcării cometelor, pe care încă din vechime Seneca le bănuise!

*

Adevărul este o saclă, dar una strașnic de mare; din această pricină, cu toții încercăm a trece pe alătura, clipind din ochi de teamă să nu ne ardem.

R A S P U N S U R I

D. Ion A. Sân-G. Parc'ar fi ceva, și... parcă n'ar fi nimic. E bine să revedeți sonetul.

D-lui M. Bur. Mulțumiri. În cel mai apropiat număr.

D-lui N. Russu. D-l L. este în concediu. Nu vă putem da nici un răspuns.

D-lui E. F. (str. Lipscani 88). Numai în revista «Viața Nouă» s'ar putea publica «Nocturna». Și ne vine să credem că chiar nici acolo.

D-lui A. Pop Băn. Se vor publica. Vă rugăm să aveți răbdare.

D-lui Grion. Suntem siguri că cititorii noștri s'ar supăra dacă am publica «Sonetul» și «Povestea» închinată «memoriei lui Eminescu».

«E lege naturală care, oricine poate s'o vadă:

Intâi, pe cei ce sunt în floare, nenorocirea va să cadă».

Ne pare foarte bine că putem să evităm nenorocirea legii... naturale.

REDACTIA.